

Bijlage IV. QUICKSCAN Natuurwaarden

Uitgevoerd door Fopma Natuuradvies

17 februari 2016

Quickscan natuurwaarden voor het perceel Schottershuizen 23, Zuidwolde

Apeldoorn, december 2015.

Quickscan natuurwaarden voor het perceel Schottershuizen 23, Zuidwolde

Colofon

© 2015 Fopma NatuurAdvies

Tekst, samenstelling: Albert Fopma, Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever: Rigina Zuidema, Ruimtelijke Jurist i.s.m. Geert Metselaar
Match en Support BV

Wijze van citeren: Fopma, A, 2015 Quickscan natuurwaarden voor het perceel
Schottershuizen 23, Zuidwolde; *Fopma NatuurAdvies* Rapport 2015-92,
Apeldoorn.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	5
1.1 ACHTERGROND	5
1.2 AANLEIDING	8
1.2.1 Soortbescherming	8
1.2.2 Gebiedsbescherming	8
1.3 PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	8
2 SOORTBESCHERMING	9
2.1 FLORA- EN FAUNAWET	9
2.2 VERBODSBEPALINGEN	9
2.3 BESCHERMINGSREGIMES	9
2.4 ZORGPLICHT	9
2.4.1 Artikel 2 Flora- en faunawet	9
2.4.2 Artikel 10 Flora- en faunawet	10
3 LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	11
3.1 LIGGING ONDERZOEKSGBIED	11
3.2 ONDERZOEKSMETHODE	11
3.2.1 Bronnenonderzoek	11
3.2.2 Veldbezoek	11
4 INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	12
4.1 VOGELS	12
4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	12
4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)	14
4.2 VLEERMUIZEN	15
4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	15
4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)	16
4.3 OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	16
4.3.2 Gegevens uit veldbezoek (overige zoogdieren)	17
4.4 AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	17
4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	17
4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)	17
4.5 VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	17
4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	17
4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)	18
4.6 VAATPLANTEN	18
4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen	18
4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)	18
5 BEOORDELING FLORA- EN FAUNAWET	19
5.1 VOGELS	19
5.2 OVERIGE SOORTEN	19
6 GEBIEDSBESCHERMING	20
6.1 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR	20
6.2 NATURA 2000	21
7 CONCLUSIES	22
7.1 CONCLUSIE FLORA- EN FAUNAWET	22
7.2 CONCLUSIE EHS	23
7.3 CONCLUSIE NATURA 2000	23
8 BRONNEN	24

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (Artikel 8 t/m 13).
BIJLAGE 2 Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
BIJLAGE 3 Data Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Op het perceel aan de Schottershuizen 23 te Zuidwolde wil men een aantal bestaande bedrijfsgebouwen slopen en nieuwe bedrijfsgebouwen voor de houthandel oprichten. Het agrarische bedrijf en de houthandel worden functioneel gescheiden. Op de luchtfoto (figuur 1) is de huidige situatie zichtbaar.

In deze quickscan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet en/of een Natuurbeschermingswetvergunning noodzakelijk is. Ook kan uitsluitel gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure.

In hoofdstuk 7 staan de conclusies van de quickscan.

De te toetsen activiteit betreft:

- Sloop van enkele bedrijfsgebouwen.
- Bouw van nieuw bedrijfsgebouw voor de houthandel.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging onderzoeksgebied (rode cirkel) / plangebied (blauwe vlakken).

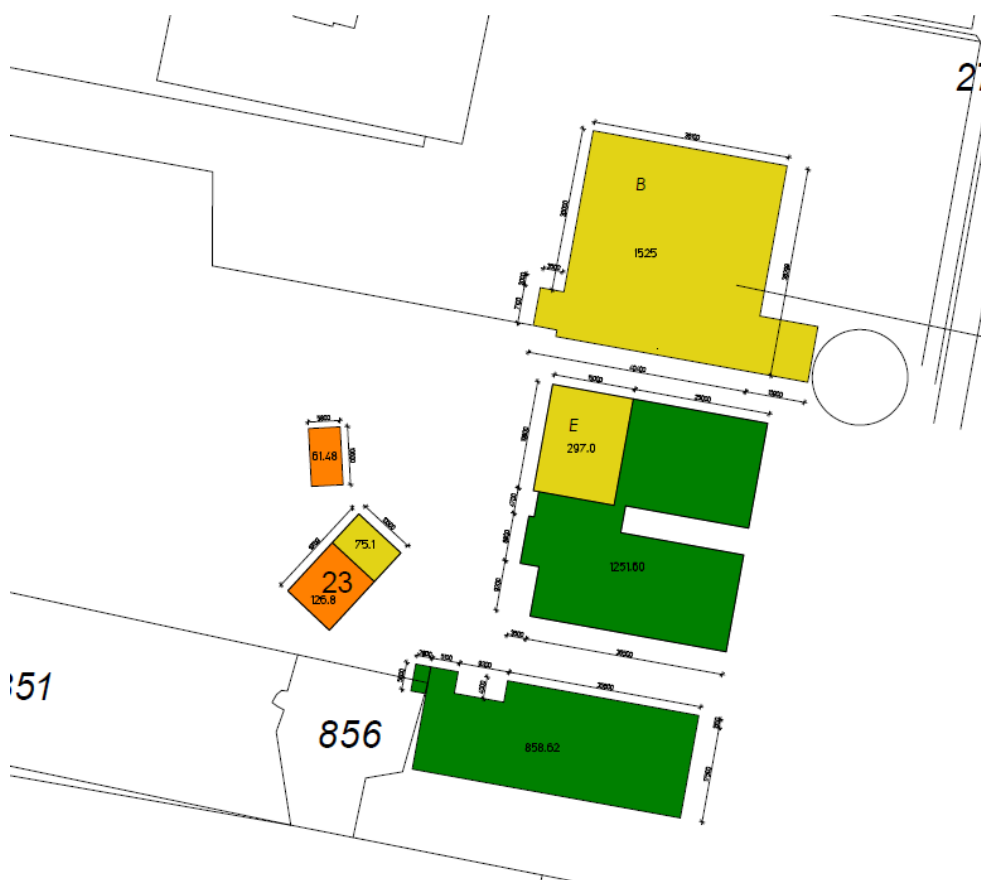
Figuur 2. Foto's planlocatie
 1) Kleine loods bij kantoor, 2) Houthandel, 3) Terrein achter houthandel, 4) houtopslag tussen de loodsen, 5) overzicht houthandel, 6) voormalige varkensstal, thans opslagruimte.

In figuur 2 zijn een zestal foto's opgenomen van de gebouwen welke verwijderd of verbouwd gaan worden volgens de plannen.

In figuur 3 staat een tekeningen van de huidige (a) en de beoogde situatie (b).

Figuur 3a. Bestaande situatie (geel = houthandel, oranje = wonen en groen = agrarisch bedrijf).

Figuur 3b. Beoogde situatie (geel = houthandel, oranje = wonen en groen = agrarisch bedrijf).
(Bron: kaarten WFi Bouwbureau, Dwingeloo d.d. september 2015)

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een uitgebreide quickscan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Flora- en faunawet. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing ad artikel 75. Hoofdstuk 2 t/m 6.

1.2.2 Gebiedsbescherming

In de quickscan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen EHS of Natura 2000-gebieden.

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De quickscan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een uitgebreide natuurtoets te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (soortbescherming).
2. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-gebieden in de directe omgeving (gebiedsbescherming / Natuurbeschermingswet 1998).

2 Soortbescherming

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland. Het uitgangspunt van de wet is dat schadelijke effecten op beschermde soorten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan: het “*nee, tenzij*”-principe. Onder bepaalde voorwaarden kan een ontheffing worden verkregen ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

2.2 Verbodsbepalingen

De algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn opgenomen in artikelen 8 t/m 13. In bijlage 1 zijn de algemene verbodsbepalingen opgenomen.

2.3 Beschermingsregimes

Volgens de AMVB Artikel 75 Flora- en faunawet zijn er 3 beschermingsregimes (zie bijlage 1 en 2). Dit zijn respectievelijk:

- **Algemene soorten** zijn opgenomen in tabel 1. Bij schade aan deze soorten geldt in bepaalde gevallen (bijv. bij activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke inrichting en ontwikkeling) vrijstelling van ontheffing van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet.
- **Overige soorten** zijn opgenomen in tabel 2 en hebben een strengere bescherming.
- **Streng beschermde soorten** zijn opgenomen in tabel 3. Dit zijn soorten van communautair belang door opname in bijlage IV van de habitatrichtlijn of apart zijn vermeld in de AMVB artikel 75.
- **Vogels** hebben een eigen categorie.

In bijlage 2 staat ook het aangepaste beoordelingskader voor ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

2.4 Zorgplicht

2.4.1 Artikel 2 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dienen dieren en planten zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te worden verplaatst, teneinde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Voor wat betreft beschermde soorten uit tabel 2 en 3 van de AMVB artikel 75 is bij verplaatsen van planten of dieren altijd ontheffing nodig voor artikelen 9 en 13 van de Flora- en faunawet.

2.4.2 Artikel 10 Flora- en faunawet

Indien wordt gehandeld overeenkomstig de zorgplicht, dan is van opzettelijk verontrusten van beschermde soorten (zoals bepaald in artikel 10) geen sprake. Een ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 10 is dan niet aan de orde.

Figuur 4. Kauw. Algemeen voorkomende soort in en rondom het plangebied.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoekopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Flora- en faunawet beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de Natuurbeschermingswet is in hoofdstuk 6 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze quickscan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog, die ook het veldbezoek heeft uitgevoerd (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie uitdraai in Bijlage 3).
- Waarneming.nl.
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft één veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 12 december 2015

Tijdstip: 8.25 – 9.15 uur

Weersbeeld: Bewolkt.

Temperatuur: 10 ° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) / Quickscanhulp.nl

In de omgeving van het plangebied (0-1 km) zijn 6 'jaarrond' beschermde vogelsoorten geregistreerd. Het betreft de Buizerd, Havik, Huismus, Kerkuil, Ooievaar en Sperwer.

www.waarnemingen.nl

Het plangebied ligt in telgebied 'De Wolden (gemeente)' (figuur 5). In deze telgebieden zijn ter plaatse in het totaal 226 vogelsoorten waargenomen. Het betreft voor een deel broedvogels.

Figuur 5. Waarneming.nl - telgebied 'De Wolden (gemeente)'. Bij de rode pijl het onderzoeksgebied.

Tabel 1. Waargenomen beschermde vogelsoorten in de periode 2000-heden in het telgebied 'De Wolden (gemeente)' op basis van waarneming.nl. Achter de soort is een inschatting gegeven van de kans dat de soort ook binnen het onderzoeksgebied (figuur 1) als broedvogel voor kan komen. (- = niet; +/- waarschijnlijk niet; + = mogelijk wel; ++ = zeker wel)

Vogelsoort	Inschatting	Vogelsoort	Inschatting	Vogelsoort	Inschatting
Patrijs	+/-	Zilverplevier	-	Strandleeuwerik	-
Kwartel	+/-	Bontbekplevier	-	Oeverzwaluw	-
Taigarietgans	-	Kleine Plevier	-	Boerenzwaluw	++
Toendrarietgans	-	Houtsnip	-	Huiszwaluw	+/-
Kleine Rietgans	-	Bokje	-	Staartmees	+/-
Grauwe Gans	-	Watersnip	-	Tjiftjaf	+
Kolgans	-	Grutto	+/-	Fitis	-
Canadese Gans	-	Regenwulp	-	Fluiter	-
Rotgans	-	Wulp	+/-	Bladkoning	-
Witbuikrotgans	-	Zwarte Ruiter	-	Rietzanger	-
Brandgans	-	Tureluur	+/-	Kleine Karekiet	-
Roodhalsgans	-	Groenpootruiter	-	Bosrietzanger	-
Knobbelzwaan	+/-	Witgat	-	Spotvogel	+/-
Wilde Zwaan	-	Bosruiter	-	Sprinkhaanzanger	-
Kleine Zwaan	-	Oeverloper	-	Snor	-
Bergeend	+/-	Kanoet	-	Zwartkop	+
Casarca	-	Drieteenstrandl.	-	Tuinfluiter	+
Krakeend	+/-	Kleine Strandloper	-	Braamsluiper	+
Smient	-	Temmincks Strandl.	-	Grasmus	+
Wilde Eend	+	Bonte Strandloper	-	Vuurgoudhaan	-
Slobeend	+/-	Kemphaan	-	Goudhaan	+
Pijlstaart	-	Drieteenmeeuw	-	Winterkoning	++
Zomertaling	-	Kokmeeuw	-	Boomklever	+/-
Wintertaling	-	Zwartkopmeeuw	-	Taigaboomkruiper	-
Krooneend	-	Stormmeeuw	-	Boomkruiper	+/-
Tafeleend	-	Gr. Mantelmeeuw	-	Spreeuw	++
Kuifeend	+/-	Gr. Burgemeester	-	Beflijster	-
Topper	-	Zilvermeeuw	-	Merel	++
Zwarte Zee-eend	-	Pontische Meeuw	-	Kramsvogel	-
Brilduiker	-	Geelpootmeeuw	-	Koperwiek	-
Nonnetje	-	Kl. Mantelmeeuw	-	Zanglijster	++
Grote Zaagbek	-	Visdief	-	Grote Lijster	+/-
Middelste Zaagbek	-	Witwangstern	-	Roodborst	++
Roodkeelduiker	-	Zwarte Stern	-	Blauwborst	-
Dodaars	-	Holenduif	+	Nachtegaal	-
Roodhalsfuut	-	Houtduif	+	Zwarte Roodstaart	+/-
Fuut	+/-	Zomertortel	+/-	Gekr. Roodstaart	+/-
Geoorde Fuut	-	Turkse Tortel	+	Paapje	-
Zwarte Ooievaar	-	Koekoek	-	Roodborsttapuit	-
Ooievaar	-	Kerkuil	+	Tapuit	-
Zwarte Ibis	-	Bosuif	+/-	Grauwe Vliegenv.	+/-
Lepelaar	-	Steenuif	+	Bonte Vliegenv.	+/-

Roerdomp	-	Ransuil	+/-	Huismus	++
Blauwe Reiger	-	Velduil	-	Ringmus	+
Purperreiger	-	Nachtzwaluw	-	Heggenmus	+
Grote Zilverreiger	-	Gierzwaluw	-	Gele Kwikstaart	+/-
Roze Pelikaan	-	IJsvogel	-	Noordse Kwikstaart	-
Aalscholver	-	Bijeneter	-	Gr. Gele Kwikstaart	-
Visarend	-	Hop	-	Witte Kwikstaart	++
Wespendief	-	Draaihals	-	Rouwkwikstaart	-
Rode Wouw	-	Kl. Bonte Specht	-	Grote Pieper	-
Zwarte Wouw	-	Mid. Bonte Specht	-	Duinpieper	-
Zeearend	-	Gr. Bonte Specht	+/-	Graspieper	+
Vale Gier	-	Zwarte Specht	-	Boompieper	-
Slangenarend	-	Groene Specht	+/-	Roodkeelpieper	-
Bruine Kiekendief	-	Grauwe Klauwier	-	Waterpieper	-
Blauwe Kiekendief	-	Klapekster	-	Vink	++
Grauwe Kiekendief	-	Wielewaal	-	Keep	-
Sperwer	+/-	Gaai	+	Groenling	++
Havik	-	Ekster	+	Sijs	-
Buizerd	+/-	Notenkraker	-	Putter	+
Ruigpootbuizerd	-	Roek	+	Grote Barmsijs	-
Torenvalk	+	Zwarte Kraai	+	Kleine Barmsijs	-
Roodpootvalk	-	Bonte Kraai	-	Kneu	+/-
Smelleken	-	Raaf	-	Grote Kruisbek	-
Boomvalk	+/-	Kauw	++	Kruisbek	-
Slechtvalk	-	Pestvogel	-	Witbandkruisbek	-
Waterral	-	Glanskop	-	Goudvink	-
Kwartelkoning	-	Matkop	-	Appelvink	-
Waterhoen	+/-	Zwarte Mees	-	Geelgors	-
Meerkoet	+	Kuifmees	-	Ortolaan	-
Kraanvogel	-	Koolmees	++	Rietgors	-
Scholekster	+/-	Pimpelmees	++	IJsgors	-
Steltkluut	-	Baardman	-	Sneeuwgorst	-
Kievit	+	Boomleeuwerik	-		
Goudplevier	-	Veldleeuwerik	-	Totaal	226

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Tijdens het veldbezoek op 12 december 2015 zijn er in het onderzoeks- en plangebied enkele vogels waargenomen.

Aangetroffen soorten

In het onderzoeksgebied en de directe omgeving zijn enkele vogelsoorten waargenomen (tabel 2).

Tabel 2. Waargenomen soorten tijdens veldbezoek

Soort	Aantal	Locatie
Kauw	10	Overvliegend
Buizerd	1	Overvliegend
Holenduif	1	Ter plaatse
Winterkoning	1	Zingend in tuin
Merel	2	Zingend
Roek	1	Overvliegend en foeragerend op weiland

De waarnemingen zijn allen ingevoerd op de website waarneming.nl (inclusief de waarnemingen net buiten het onderzoeksgebied). Omdat de waarnemingen buiten het broedseizoen zijn gedaan kan alleen hieruit geen conclusie worden getrokken over de aanwezigheid van broedvogels, daarvoor is ook de inspectie en het literatuuronderzoek van belang.

Ten aanzien van de jaarrond beschermde soorten welke in het gebied voorkomen (Buizerd, Havik, Ooievaar en Sperwer) geldt dat voor geen van deze soorten het plangebied geschikt is.

Voor de Kerkuil en Huismus is de locatie bij het veldbezoek nader onderzocht.

Kerkuil

Geen sporen van Kerkuilen te vinden in de houthandel en in de schuur welke als opslag wordt gebruikt. Ook onder de hanenbalken geen krijstrepen en/of braakballen. De aanwezigheid van de soort kan op voorhand uitgesloten worden. De menselijke activiteit en het feit dat er geen voedsel aanwezig is, maken dat de ruimten ongeschikt zijn.

Huisemus

Tijdens het veldbezoek zijn er in het Onderzoeksgebied geen Huismussen aangetroffen. De ruimtes van de houthandel zijn zeer netjes en schoon en voor Huismussen is er weinig te halen. Mogelijk zitten ze zomers wel in de ligboxstal, waar ook Boerenzwaluwen in broeden, maar deze stallen blijven in tact.

Figuur 6. Detailopnamen huidige situatie grote loods houthandel en voormalige varkensstal.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) / Quickscanhulp.nl

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis*
- Ruige dwergvleermuis**
- Kleine dwergvleermuis
- Rosse vleermuis*
- Laatvlieger*
- Gewone grootoorvleermuis*
- Watervleermuis*
- Meervleermuis

- Franjestaart*
- Baardvleermuis
- Brandt's vleermuis
- Tweekleurige vleermuis

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is slechts één vleermuissoort (FFwet-tabel 3) geregistreerd. Het betreft de Ruige dwergvleermuis. Deze is met twee asterisken aangegeven.

In de straat van 1-5 kilometer van het plangebied zijn nog zes andere soorten vleermuizen waargenomen. Het betreft de Franjestaart, Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en de Watervleermuis. Deze zijn met één asterisk aangegeven.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het tweede veldbezoek op 12 december 2015 is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Spouwmuren:

Er zijn geen spouwmuren aanwezig.

Beplating:

Er is geen voor vleermuizen geschikte beplating aanwezig.

Dak:

- Het dak van de grote houthandel belegd met groot plaatwerk. Onder de nokbalken en hanenbalken zijn op de vloer geen sporen van vleermuizen (poepjes) aangetroffen. Het gebouw is overdag veelal open en veel menselijke activiteit en licht.
- De werktuigenschuur en half open kleine schuur zijn ongeschikt.

Schoorsteen:

Er zijn geen schoorstenen.

Bomen:

Er zijn geen bomen in plangebied.

Vliegroutes

Door de sloop en herbouw worden er geen vliegroutes van vleermuizen aangetast. Per saldo neemt het bebouwd oppervlak niet toe. Effecten op vleermuizen worden derhalve niet verwacht.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) / Quickscanhulp.nl

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is twee beschermde zoogdiersoorten (niet zijnde vleermuizen) geregistreerd, zijnde de de Steenmarter (FFwet-tabel 2) en de Das (FFwet-tabel 3).

www.waarneming.nl

Er zijn 29 waarnemingen van grondgebonden soorten zoogdieren in het telgebied 'De Wolden (gemeente)'.

Onbeschermde: Huismuis en Bruine Rat.

FF-wet tabel 1 soorten: Egel, Huisspitsmuis, Gewone Bosspitsmuis, Tweekleurige Bosspitsmuis, Dwergspitsmuis, Vos, Hermelijn, Wezel, Bunzing, Ree, Haas, Konijn, Bosmuis, Dwergmuis, Aardmuis, Veldmuis, Rosse Woelmuis en Mol.

FF-wet tabel 2 soorten: Steenmarter, Rode Eekhoorn en Wild Zwijn.

FF-wet tabel 3 soorten: Boomarter, Europese Otter, Das

Steenmarter:	geen waarnemingen uit de directe nabijheid, maar de soort wordt redelijk veel in Zuidwolde en omgeving waargenomen. Bij het veldbezoek is extra gelet op sporen van marterachtigen (Steenmarter, Das en Boomarter).
Rode Eekhoorn:	geen geschikt habitat in plangebied. Diverse waarnemingen in de gemeente. Vooral in boomrijke omgeving.
Wild zwijn:	geen geschikt habitat in plangebied. Betreft vondst van sporen Avereest.
Boomarter:	geen geschikt habitat in plangebied. Betreft waarnemingen Boswachterij Ruinen en vondsten langs de A28.
Europese otter:	geen geschikt habitat in plangebied.
Das:	Het plangebied op zich is niet geschikt voor deze soort. De bosrijkere omgeving van Zuidwolde wel. Hier zijn ook vondsten gedaan. Eén in dorpscentrum van Zuidwolde.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoek (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Er zijn verder ook geen sporen van zoogdieren gevonden in het onderzoeksgebied. De tuin en de opstallen zijn wel geschikt voor kleine zoogdieren, zoals de Huismuis, Bruine rat, Bosspitsmuis, Egel, Veldmuis, Aardmuis, Bunzing etc.

De beschermde Steenmarter zou hier verwacht kunnen worden. De andere beschermde soorten zijn op grond van hun natuurlijk habitat uitgesloten. Tijdens het veldbezoek is extra gelet op sporen van marters (keutels en latrineplaatsen), maar deze zijn niet aangetroffen. Ook voor de Das is het onderzoeksgebied ongeschikt als leefgebied.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) / Quickscanhulp.nl

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) zijn geen beschermde vissen, reptielen of amfibieën aangetroffen.

www.waarneming.nl

Waarnemingen van beschermde amfibieën, vissen en reptielen in het telgebied 'De Wolden (gemeente)'.
FF-wet tabel 1 soorten: Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Paling (Europese aal).

FF-wet tabel 2 soorten: Kleine modderkruiper, Alpenwatersalamander en Levendbarende hagedis.

FF-wet tabel 3 soorten: Grote modderkruiper, Heikikker, Ringslang, Poelkikker en Rugstreeppad.

Voor de beschermde soorten van met name tabel 2 en 3 is geen geschikt habitat aanwezig in het plangebied. Hier is dus ook niet verder naar gekeken.

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er is geen open water in het plangebied. Er zijn dan ook geen amfibieën, vissen en reptielen aangetroffen. Effecten op beschermde soorten zijn uitgesloten.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is alleen de beschermde soort Heideblauwtje waargenomen.

www.waarneming.nl

Waarnemingen van beschermde vlinders, libellen en juffers in het telgebied 'De Wolden (gemeente)'.

FF-wet tabel 1 soorten: geen

FF-wet tabel 2 soorten: geen

FF-wet tabel 3 soorten: Heideblauwtje, Keizersmantel, Groene glazenmaker en Noordse winterjuffer.

Het Heideblauwtje is gezien bij het Meeuwenveld en Bosje De Enge. Op minimaal 1 kilometer van het plangebied.

De Groene glazenmaker betreft 1 waarneming ten oosten van Ruinen.

De Noordse winterjuffer is gezien aan de oost en westrand van Zuidwolde en de Boswachterij Ruinen, maar niet nabij plangebied.

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Geen habitat voor beschermde soorten aanwezig in het plangebied.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

[*Nationale Databank Flora en Fauna \(NDFF\) / Quickscanhulp.nl*](#)

In de directe omgeving van het plangebied (0-1 km) is alleen de beschermde plantensoort Ronde zonnedaauw vastgesteld (FFwet-tabel 2). Voor de Ronde zonnedaauw is er geen geschikt habitat in het plangebied aanwezig.

Waarneming.nl

In het totaal zijn er 642 soorten planten in het telgebied 'De Wolden (gemeente)' waargenomen, hierbij zijn 27 waarnemingen van beschermde soorten.

FF-wet tabel 1 soorten: Akkerklokje, Brede wespenorchis, Gewone dotterbloem, Gewone vogelmelk, Grasklokje, Grote kaardenbol, Kleine maagdenpalm, Koningsvaren en Zwanenbloem.

FF-wet tabel 2 soorten: Beenbreek, Brede orchis, Daslook, Herfsttijloos, Jeneverbes, Kleine zonnedaauw, Maretak, Parnassia, Prachtklokje, Rapunzelklokje, Rietorchis, Ronde zonnedaauw, Steenanjer, Tongvaren, Waterdriblad, Wilde gagel en Wilde marjolein.

FF-wet tabel 3 soorten: Drijvende waterweegbree

De water minnende beschermde soorten zijn allen aangetroffen nabij onder andere de natuurgebieden 'Anserdennen', 'Dwingelerveld', 'Ruiner Aa', 'Boswachterij Ruinen', 'Meeuwenveen' en 'Echtener zand'.

Het gebied is goed op planten geïnventariseerd.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Het betreft bebouwd en bestraat terrein en agrarisch grasland. Effecten op beschermde soorten zijn uitgesloten.

5 Beoordeling Flora- en faunawet

5.1 Vogels

Zoals het terrein er nu bij ligt is verstoring van broedvogels en/of vaste rust of verblijfplaatsen uitgesloten. Voor vogels zijn de gebouwen niet echt geschikt. Er is teveel menselijke activiteit in de houthandel. De grote oude stal is goed afgesloten en ook hier zijn geen broedende vogels te verwachten. In de ligboxstal, waar geen werkzaamheden plaatsvinden, worden wel broedende Boerenwaluwen en Huismussen verwacht.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om de sloopwerkzaamheden voor het broedseizoen (15 maart - 15 juli) te starten of te beginnen na 15 juli. Voorkom hierbij meerdaagse onderbrekingen. Op deze wijze kunnen overtredingen van de Flora- en faunawet worden voorkomen.

5.2 Overige soorten

Voor de overige soorten flora en fauna geldt ook dat er geen ontheffing noodzakelijk is. Tijdens de bouw moet rekening gehouden worden met deze soorten, zodat deze zo min mogelijk verstoord worden. (voorzorgsbeginsel).

6 Gebiedsbescherming

6.1 Ecologische hoofdstructuur

Het voormalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) thans het Ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft in 1990 de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd. De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden. Het doel van de EHS is de instandhouding en ontwikkeling van deze natuurgebieden, om daarmee een grote aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan.

Zoals uit figuur 7 blijkt ligt het plangebied ver buiten de begrenzing van de EHS. De geplande ingreep op zich heeft een geen effect op het EHS-gebied. De verstoring door de werkzaamheden is zeer gering en heeft op deze afstand geen effect op de kernkwaliteiten van de EHS-gebieden.

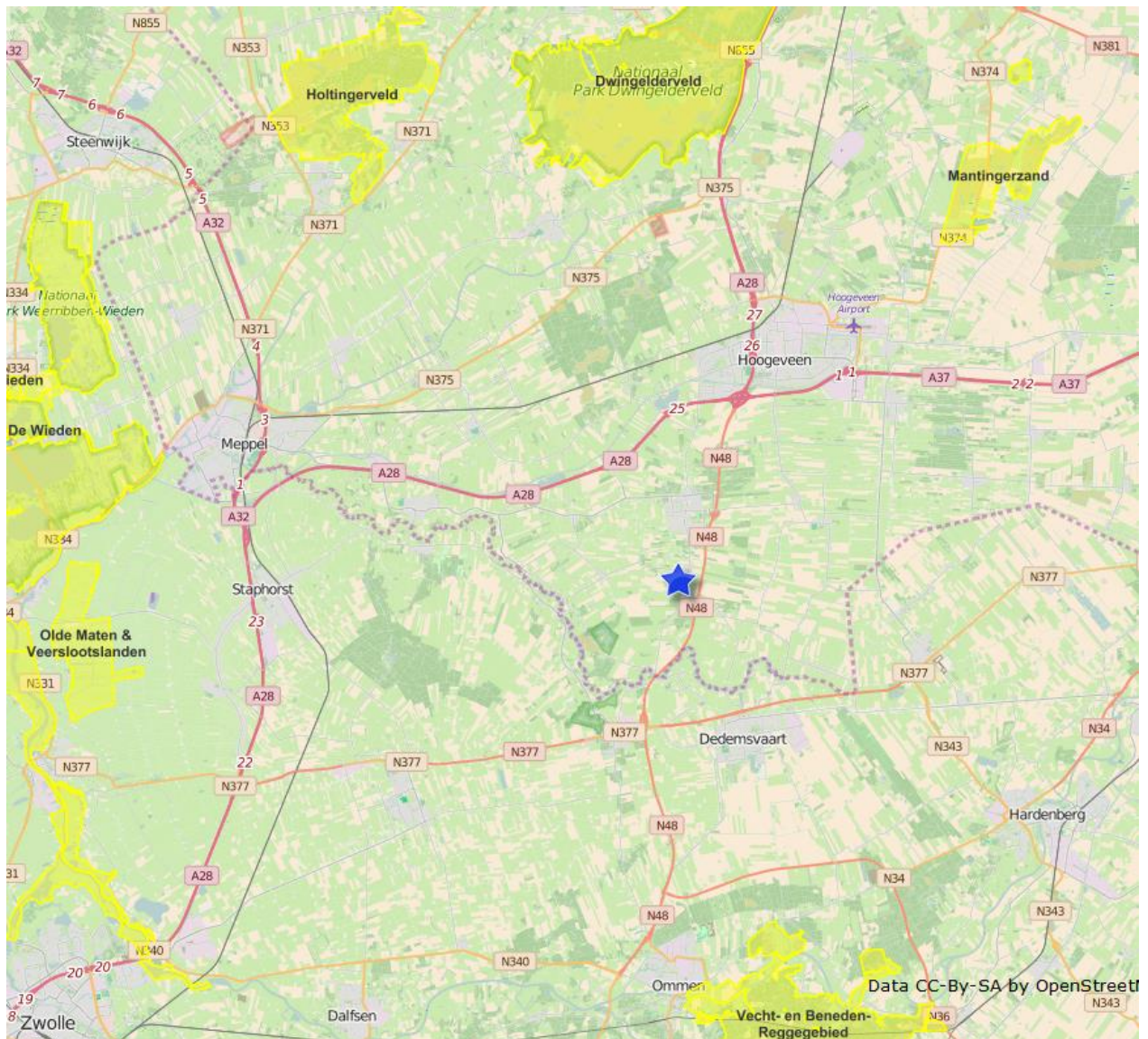

Figuur 7. Overzicht van plangebied (rode cirkel) met ligging in de EHS.
(Bron: <http://www.drenthe.info/kaarten/website>).

6.2 Natura 2000

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit figuur 8 blijkt ligt het plangebied niet nabij de Natura 2000 gebieden. Effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve uitgesloten.

Figuur 8. Ligging van het plangebied nabij Natura 2000-gebieden.
(Bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>).

7 Conclusies

7.1 Conclusie Flora- en faunawet

Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen en de aanbevelingen uit tabel 3 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op vogels en vleermuizen voorkomen worden en is er voor vogels geen ontheffing art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk. Er is ook voor de overige natuurwaarden geen ontheffing art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk.

In tabel 4 zijn de effecten samengevat. Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (Gemeente De Wolden) te laten bevestigen.

Het is ook raadzaam, maar geen wettelijke verplichting, om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan het RVO. In dit geval is de noodzaak minder groot omdat er geen bijzondere mitigerende maatregelen in het rapport zijn voorgeschreven. RVO (voorheen Dienst Regelingen) schrijft hierover zelf: *"Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet door voordat u begint met uw project uw mitigerende maatregelen aan Dienst Regelingen (lees thans RVO) voor te leggen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, laat u ze vóóraf beoordelen door Dienst Regelingen. Met dit besluit kunt u aantonen dat u zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft u bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen uw project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet."* Dit is dus niet een ontheffingaanvraag.

Tabel 4. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingreep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	FF-ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits..	Nee, mits	Nee	<u>Aanvang</u> van de sloopwerkzaamheden zijn gepland buiten het broedseizoen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart – 15 juli. Het is aan te raden om meerdaagse onderbrekingen te voorkomen.
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	-
	Foerageergebieden	Nee	Nee	Nee	-
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	-
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	-
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	-
Reptielen		Nee	Nee	Nee	-
Vissen		Nee	Nee	Nee	-
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	-

Vaatplanten	Nee	nee	nee	-
-------------	-----	-----	-----	---

7.2 Conclusie EHS

Er zijn geen effecten op de EHS-gebieden te verwachten.

7.3 Conclusie Natura 2000

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten.

8 Bronnen

8.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- DLG/EZ 2015. Beheerplan N2000 gebied Sallandse Heuvelrug, Ontwerp Januari 2015.
- Douma, M. C.P.M. Zoon & A.D. Bode, 2011. De Zoogdieren van Overijssel, leefwijze en verspreiding in de periode 1970 t/m 201, Uitgeverij Profiel, Bedum.
- Fopma, A. 2012 Quickscan natuurwaarden Landschapsweg 29, Veenoord. RA-Kompas/Fopma NatuurAdvies.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Krijgsveld, K.L., Smits, R.R. & Winden J. van der 2008. Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie, Bureau Waardenburg Rapport 08-173, Culemborg.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

8.2 Geraadpleegde websites

• www.rijksoverheid.nl &	[natuurwetgeving / soortbescherming &
www.synbiosys.alterra.nl	gebiedsbescherming N2000]
• www.drenthe.info/kaarten/website	[kaart EHS]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (Artikel 8 t/m 13)

(Wettekst geldende op 30 oktober 2011)

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

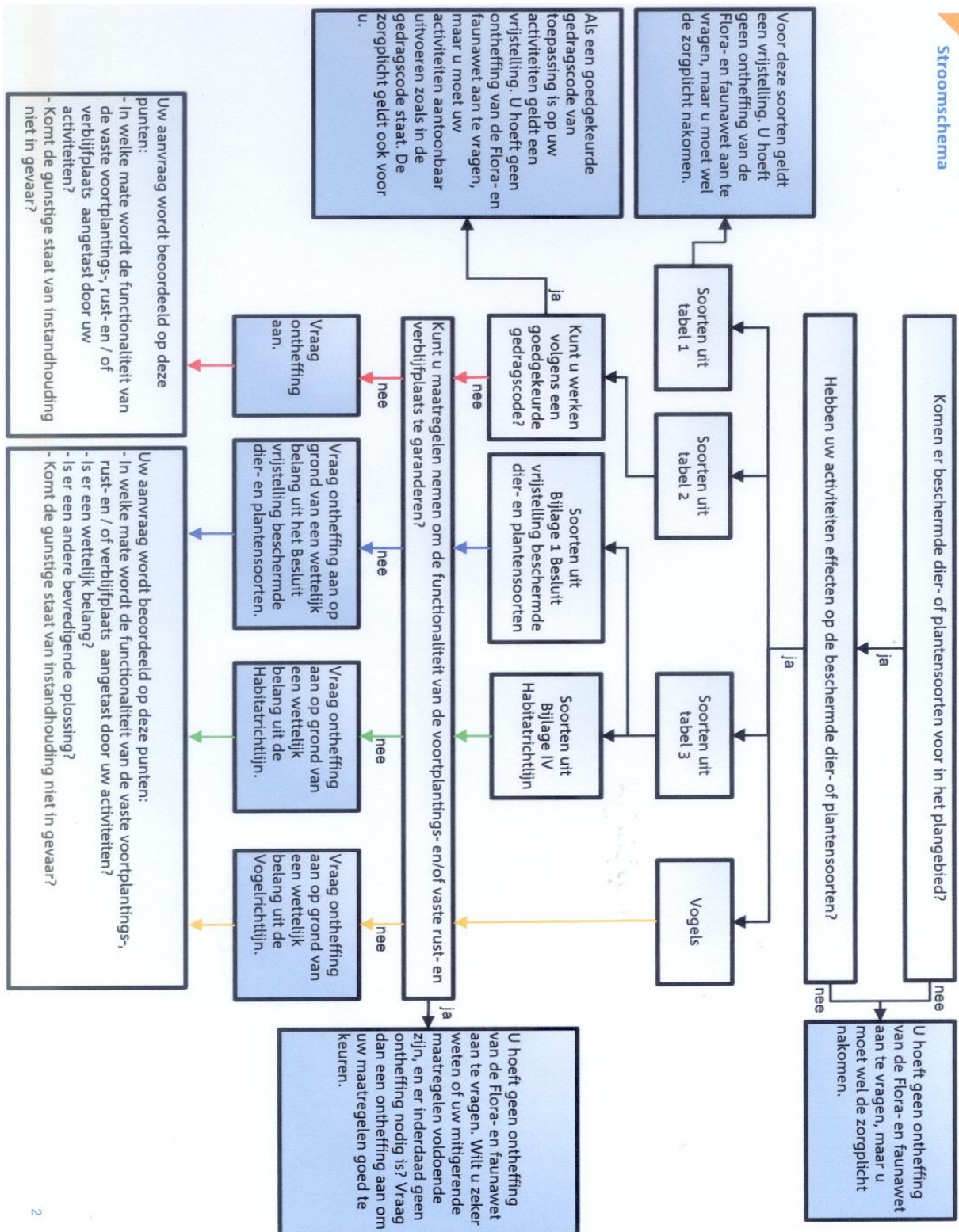
Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 12a

(niet opgenomen betreft zeezoogdieren).

Artikel 13

1. Het is verboden:
 - a. planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, of
 - b. [Dit onderdeel is nog niet in werking getreden.] te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.
2. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]
3. [Dit lid is nog niet in werking getreden.]
4. Met uitzondering van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, gelden de in het eerste lid bedoelde verboden noch ten aanzien van planten of producten van planten, noch ten aanzien van dieren of eieren, nesten of producten van dieren behorende tot een beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde uitheemse diersoort, die is aangewezen om redenen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, indien kan worden aangetoond dat zij:
 - a. overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde in Nederland zijn gebracht of
 - b. overeenkomstig de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten zijn verworven voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel.

Twee mogelijkheden bij ruimtelijke ingrepen

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Laat uw voorgenomen mitigerende maatregelen beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt. U mag uw werkzaamheden dus gaan uitvoeren.
2. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk? Dan volgt een volledige beoordeling voor ontheffing.

Mogelijkheid 1: mitigerende maatregelen

Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet door voordat u begint met uw project uw mitigerende maatregelen aan Dienst Regelingen voor te leggen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, laat u ze vóóraf beoordelen door Dienst Regelingen. Met dit besluit kunt u aantonen dat u zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft u bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen uw project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Mitigatie en compensatie

Mitigerende maatregelen zijn gericht op het voorkomen van de negatieve gevolgen van een activiteit. Dit moet gebeuren binnen het plangebied en voor de soorten die daar voorkomen. Van belang is dat wordt voorkomen dat de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfsplaatsen wordt aangetast.

Als compenserende maatregelen getroffen moeten worden houdt dit per definitie in dat de functionaliteit van de vaste rust- de verblijfplaats niet behouden kan blijven. Er is namelijk pas een noodzaak tot compensatie,

als leefgebiedfuncties (tijdelijk) onherstelbaar beschadigd of vernield zijn.

Compensatie kan plaatsvinden binnen of buiten het plangebied om een andere (deel)populatie te versterken. De gunstigste staat van instandhouding van de soort als geheel komt dan niet in het geding. Let wel op dat deze staat van instandhouding beoordeeld moet worden op landelijk of regionaal niveau. Dit hangt samen met de mate van bescherming van de soort. De gunstige staat van instandhouding van soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet lokaal beoordeeld worden. Voor de overige soorten is de landelijke populatie van belang.

Werkwijze mitigerende maatregelen

Dienst Regelingen beoordeelt of uw maatregelen voldoende zijn en of er inderdaad geen ontheffing nodig is. U doet dit door ontheffing aan te vragen. Dan krijgt u een besluit waarin staat dat u geen ontheffing nodig heeft, omdat uw maatregelen zijn goedgekeurd. Met uw maatregelen voorkomt u namelijk overtreding van de Flora- en faunawet. Tegen dit besluit is bezwaar en beroep mogelijk.

Uiteraard is het noodzakelijk dat u uw maatregelen ook daadwerkelijk uitvoert. Doet u dat niet, dan is er een grote kans dat u alsnog een ontheffing nodig heeft of dat er handhavend wordt opgetreden. Als er voor uw project vervolgens voor vogels en Tabel 3-soorten geen wettelijk belang is, loopt u het risico dat u uw werkzaamheden niet mag uitvoeren.

Vangen en verplaatsen van soorten

Als u voor het uitvoeren van uw mitigerende maatregelen dieren moet vangen en verplaatsen is dat geen overtreding van de artikelen 9 en 13 lid 1 van de Flora- en faunawet. U heeft daarvoor geen ontheffing nodig. Het is namelijk niet uw bedoeling de dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is toegestaan om soorten te verplaatsen uit de directe gevarenzone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Dit moet gebeuren binnen de daarvoor benodigde tijd. Voorwaarde is dat u de soorten in één keer verplaatst, zonder onnodig oponthoud. Dit geldt voor alle beschermde soorten, maar uitdrukkelijk niet voor vleermuizen, muizen en vogels. Dit houdt verband met de stressgevoeligheid van deze dieren. Bij het vangen kunnen ze makkelijk door stress overlijden. De zorgplicht van artikel 2 van de Flora- en faunawet blijft natuurlijk wel van toepassing. Het vangen en verplaatsen moet dan ook gebeuren buiten de kwetsbare perioden van de betreffende soort. Dit alles geldt ook voor het verplaatsen van planten. Voor het tijdelijk ergens anders onderbrengen van dieren of planten heeft u wel ontheffing nodig, omdat de soorten dan niet direct worden vrijgelaten in de omgeving.

Betrek een deskundige

Bij het vangen en verplaatsen van een soort moet u een deskundige betrekken. Deze kan bepalen wat de juiste periode is om de soort te verplaatsen. De deskundige bepaalt ook de afstand waarbinnen de soort nog veilig kan worden verplaatst en ook hoe dit moet gebeuren.

Gevolgen voor het natuurwaardenonderzoek

Wilt u goedkeuring krijgen van uw mitigerende maatregelen, dan moet u in een natuurwaardenonderzoek de volgende punten aantonen.

- Welke beschermde soorten leven er in het plangebied?
- Wat is de functie van het gebied voor de soort? Bijvoorbeeld: foerageergebied, migratieroute, voortplantingsplaats of winterverblijf.
- In hoeverre wordt deze functionaliteit aangetast door de voorgenomen werkzaamheden?
- Zijn er alternatieven? Is er bijvoorbeeld een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen?
- Welke mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd of worden genomen om de functionaliteit te behouden?

Het moet ecologisch onderbouwd zijn dat de maatregelen met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zullen werken.

Beoordeling functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen

Onderstaande tien punten moet u gebruiken ter onderbouwing van de vraag of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats behouden blijft door uw mitigerende maatregelen. Van belang is dat onder andere inzicht gegeven wordt in het netwerk van voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen. Als dit niet gebeurt of niet kan, dan treedt het reguliere ontheffingstraject in werking.

1. De plek of het gebied wordt met een zekere mate van bestendigheid gebruikt. Er is geen sprake van incidenteel gebruik. Het moet dus gaan om een vaste rust- en verblijfplaats.
2. De plek of het gebied blijft voorzien in alles wat nodig is voor een specifiek individueel dier in dat gebied en voor alle exemplaren van de populatie ter plekke, om succesvol te rusten of voort te planten.
3. Er is op geen enkel moment, zelfs niet tijdelijk, een achteruitgang van de ecologische functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats. De diverse functies die een gebied heeft, moeten dus behouden blijven.
4. Door mitigerende maatregelen worden negatieve effecten uitgesloten. Dit kunnen negatieve effecten zijn op de kwaliteit, maar ook op de kwantiteit van de functies die het gebied vervult voor een soort.
5. Mitigerende maatregelen zijn preventieve maatregelen. Dat houdt dus in dat in voorkomende gevallen de mitigatie niet alleen al aanwezig is, maar ook functioneert.
6. Mitigerende maatregelen moeten leiden tot verbetering of behoud van de ecologische functionaliteit van het gebied (kwantitatief en/of kwalitatief) voor de betreffende soort.
7. Het positieve effect van mitigatie geeft in evenredige mate ruimte voor de negatieve effecten van de ruimtelijke ingreep. De totale duurzame ecologische functionaliteit mag op geen enkel moment slechter worden dan de beginstand. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit moeten behouden blijven of worden verbeterd.
8. Het succes van mitigerende maatregelen moet met een hoge mate van zekerheid vóóraf vaststaan. Dit wordt beoordeeld aan de hand van objectieve criteria en de eigenschappen en de specifieke ecologische waarden van het gebied.
9. De staat van instandhouding en de zeldzaamheid van een diersoort zijn van belang bij het treffen van mitigerende maatregelen. Hoe zeldzamer de soort, hoe hoger de graad van zekerheid van succes moet zijn.
10. De controle op het effect van de maatregelen is onderdeel van het ecologisch werkprotocol. Een ecologisch werkprotocol moet voorzien in toezicht op het uitvoeren van de mitigerende maatregelen. Zonder dit onderdeel garandeert het plan niet dat de functionaliteit van de beschermde plaatsen behouden blijft.

Kwantiteit en kwaliteit

Is het echt niet mogelijk om zoals bij punt 7 maatregelen te nemen die de kwaliteit en kwantiteit van de vaste rust- en verblijfplaats waarborgen? Dan bekijkt Dienst Regelingen per geval of andere door u voorgestelde maatregelen toereikend zijn om de functionaliteit te behouden.

Succes van mitigerende maatregelen

Het is van belang dat de mitigatie werkt vóórdat de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats of een daarvoor essentieel leefgebied wordt aangetast. In punt 8 staat dat dit wordt beoordeeld aan de hand van objectieve criteria en de eigenschappen en specifieke ecologische waarden van het gebied. Bij die criteria gaat het dan om bijvoorbeeld feitelijk onderzoek, wetenschappelijke kennis over de soort en positieve ervaringen uit het verleden met deze maatregelen in combinatie met deze soort.

Mogelijkheid 2: ontheffing

Kan de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort niet worden gegarandeerd door mitigerende maatregelen? Dan dient u een reguliere ontheffingsaanvraag in. Bij de beoordeling stellen wij in onderstaande volgorde deze vragen:

- In welke mate wordt de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats aangetast door de werkzaamheden?
- Is er een wettelijk belang? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Is er een andere bevredigende oplossing? (behalve bij Tabel 2-soorten)
- Komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar?

Dienst Regelingen beoordeelt vervolgens of het wettelijk belang zwaarder weegt dan het overtreden van de verbodsbepaling(en).

Tabel 2-soorten

Voor soorten uit Tabel 2 verloopt de beoordeling van de ontheffingsaanvraag als volgt. Tabel 2-soorten toetsen wij aan de gunstige staat van instandhouding. Een gedragscode kan ook uitkomst bieden voor Tabel 2-soorten. De gedragscode moet wel van toepassing zijn op uw activiteit. Daarbij moet u kunnen aantonen dat u precies zo werkt als in de gedragscode staat.

Vogels

Voor vogels geldt dat u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b) *
- Veiligheid van het luchtverkeer (c)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)

Tabel 3-soorten*Bijlage 1-soorten*

Voor Bijlage 1-soorten uit Tabel 3 kunt u ontheffing aanvragen op grond van alle belangen uit het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten. In de praktijk komen bij Bijlage 1-soorten onderstaande vier belangen het meeste voor bij een ontheffing voor een ruimtelijke ingreep.

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j)

Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn

Voor Bijlage IV-soorten uit Tabel 3 geldt dat voor een ruimtelijke ingreep u alleen ontheffing kunt krijgen op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna (b)
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (d)
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (e)

TABEL 1 - Beschermden soorten met een algemene vrijstelling

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Zoogdieren	veldmuis	Slakken
aardmuis	vos	wijngaardslak
bosmuis	wezel	Vaatplanten
dwergmuis	woelrat	aardaker
bunzing	Reptielen en amfibieën	akkerklokje
dwergpspitsmuis	bruine kikker	brede wespenorchis
egel	gewone pad	breed klokje
gewone bosspitsmuis	bastaardkikker	gewone dotterbloem
haas	kleine watersalamander	gewone vogelmelk
hermelijn	meerkikker	grasklokje
huisspitsmuis	Vissen	grote kaardenbol
konijn	paling (Europese aal)	kleine maagdenpalm
mol	Mieren	knikkende vogelmelk
ondergrondse woelmuis	behaarde rode bosmier	koningsvaren
ree	kale rode bosmier	slanke sleutelbloem
rosse woelmuis	stronkmier	zwanebloem
tweekleurige bosspitsmuis	zwartrugbosmier	

TABEL 2 - beschermde soorten met een lichte toets

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vaatplanten	Veenmosorchis	Groenlandse haai
Aangebrande orchis	Veldgentiaan	Grote koornaarvis
Aapjesorchis	Veldsalie	Grote zeenaald
Beenbreek	Vleeskleurige orchis	Harnasmannetje
Bergklokje	Vliegenorchis	Hondshaai
Bergnachtorchis	Vogelnestje	IJslandse bandvis
Bijenorchis	Voorjaarsadonis	Kathaaï
Blaasvaren	Wantsenorchis	Kleine pieterman
Blauwe zeedistel	Waterdrieblad	Kleine roodbaars
Bleek bosvogeltje	Weideklokje	Kleine slakdolf
Bokkenorchis	Welriekende nachtorchis	Kleine wormzeenaald
Bosorchis	Wilde gagel	Kleine zeenaald
Brede orchis	Wilde kievitsbloem	Kleine zilversmelt
Bruinrode wespenorchis	Wilde marjolein	Kleinoogrog
Daslook	Wit bosvogeltje	Kleurige grondel
Dennenorchis	Witte muggenorchis	Kliplipvis
Duitse gentiaan	Zinkviooltje	Koekoeksrog
Franjementiaan	Zomeradonis	Kristalgrondel
Geelgroene wespenorchis	Zomerklokje	Lichtend sprotje
Gele helmblom	Zwartsteel	Lozano's grondel
Gevlekte orchis	Dagvlinders	Maanvis
Groene nachtorchis	Moerasparelmoervlinder	Makreelgeep
Groensteel	Vals heideblauwtje	Murray's zeedonderpad
Grote keverorchis	Kevers	Noorse grondel
Grote muggenorchis	Vliegend hert	Noorse meun
Gulden sleutelbloem	Kreeften	Ombervis
Harlekijn	Rivierkreeft	Paganelgrondel

Herfstschroeforchis
 Herfsttijloos
 Hondskruid
 Honingorchis
 Jeneverbes
 Klein glaskruid
 Kleine keverorchis
 Kleine zonnedauw
 Klokjesgentiaan
 Kluwenklokje
 Koraalwortel
 Kruisbladgentiaan
 Lange ereprijs
 Lange zonnedauw
 Mannetjesorchis
 Maretak
 Moeraswespenorchis
 Muurbloem
 Parnassia
 Pijlscheefkelk
 Poppenorchis
 Prachtklokje
 Purperorchis
 Rapunzelklokje
 Rechte driehoeksvaren
 Rietorchis
 Ronde zonnedauw
 Rood bosvogeltje
 Ruig klokje
 Schubvaren
 Slanke gentiaan
 Soldaatje
 Spaanse ruiter
 Spindotterbloem
 Steenanjer
 Steenbreekvaren
 Stengelloze sleutelbloem
 Stengelomvattend havikskruid
 Stijf hardgras
 Tongvaren
 Valkruid

Zoetwatervissen

Beekdonderpad
 Kleine modderkruiper
 Marmergrondel
 Rivierdonderpad

Amfibieën

Alpenwatersalamander

Reptielen

Levendbarende hagedis

Zeevissen

Adderzeenaald
 Baillon's lipvis
 Blauwe haai
 Blauwkeeltje
 Blonde rog
 Bokvis
 Botervis
 Braam
 Brakwatergrondel
 Dikkopje
 Dikrug tong
 Driedradige meun
 Dwergbolke
 Dwergbot
 Engelse poot
 Evervis
 Franse tong
 Gaffelmakreel
 Gehoornde slijmvis
 Gemarmerde sidderrog
 Gestreepte bokvis
 Gestreepte lipvis
 Gestreepte poot
 Gevlekte gladde haai
 Gevlekte griet
 Gevlekte lipvis
 Gevlekte pitvis
 Glasgrondel
 Golfrog
 Goudharder
 Groene zeedonderpad

Parelvis
 Pitvis
 Rasterpitvis
 Reuzenhaai
 Rode zeebrasem
 Schorpioengrondel
 Schurftvis
 Sidderrog
 Slakdolf
 Slijmprik
 Snipvis
 Spaanse makreel
 Spaanse zeebrasem
 Sterrog
 Trekkervis
 Trompetterzeenaald
 Vierdradige meun
 Vorskwab
 Zee-engel
 Zeepaardje
 Zeestekelbaars
 Zuignapvis
 Zwaardvis
 Zwarte grondel
 Zwarte haai
 Zwarte vis
 Zwartooglipvis
Landzoogdieren
 Damhert
 Edelhert
 Eekhoorn
 Grote bosmuis
 Steenmarter
 Wild zwijn
Zeezoogdieren
 Grijze zeehond
 Klapmuts
 Ringelrob
 Walrus
 Zadelrob

TABEL 3 Bijlage I AmvB - beschermde soorten met een uitgebreide toets

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vaatplanten	Rouwmantel	Amfibieën
Groot zeegras	Tweekleurig hooibeestje	Heikikker
Dagvlinders	Veenbesparelmoervlinder	Vinpootsalamander
Bruin dikkopje	Veenhooibeestje	Reptielen
Dwergblauwtje	Veldparelmoervlinder	Adder
Dwergdikkopje	Woudparelmoervlinder	Ringslang
Groot geaderd witje	Zilvervlek	Landzoogdieren
Grote ijsvogelvlinder	Libellen	Das
Heideblauwtje	Gaffellibel	Eikelmuis
Iepenpage	Vissen	Waterspitsmuis
Kalkgraslanddikkopje	Beekprik	Vleermuizen
Keizersmantel	Bittervoorn	Watervleermuis
Klaverblauwtje	Gestippelde alver	Zeezoogdieren
Purperstreepparelmoervlinder	Grote modderkruiper	Gewone zeehond
Rode vuurvinder		

Tabel 3 Bijlage IV Habitatrictlijn - beschermde soorten met uitgebreide toets

Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vaatplanten	Amfibieën	Grote rosse vleermuis
Drijvende waterweegbree	Boomkikker	Ingekorven vleermuis
Groenknolorchis	Geelbuikvuurpad	Kleine dwergvleermuis
Kruipend moerasscherm	Kamsalamander	Kleine hoefijzerneus
Zomerschroeforchis	Knoflookpad	Laatvlieger
Dagvlinders	Muurhagedis	Meervleermuis
Apollovlinder	Poelkikker	Mopsvleermuis
Boszandoog	Rugstreepad	Noordse vleermuis
Donker pimperlblauwtje	Vroedmeesterpad	Noordse woelmuis
Grote vuurvinder	Vuursalamander	Rosse vleermuis
Pimperlblauwtje	Reptielen	Ruige dwergvleermuis
Tijmblauwtje	Dikkopschildpad	Tweekleurige vleermuis
Zilverstreephooibeestje	Gladde slang	Vale vleermuis
Nachtvlinders	Hazelworm	Zeezoogdieren
Teunisbloempijlstaart	Kemp's zeeschildpad	Bruinvis
Kevers	Lederschildpad	Bultrug
Brede geelrandwaterroofkever	Soepschildpad	Dwergpotvis
Gestreepte waterroofkever	Zandhagedis	Dwergvinvis
Heldenbok	Landzoogdieren	Gestreepte dolfin
Juchtleerkever	Bever	Gewone dolfin
Vermiljoenkever	Hamster	Gewone spitsdolfijn
Libellen	Hazelmuis	Gewone vinvis
Bronslibel	Lynx	Griend
Gevlekte witsnuitlibel	Otter	Grijze dolfin
Groene glazenmaker	Wilde kat	Hille
Noordse winterjuffer	Vleermuizen	Kleine zwaardwalvis
Oostelijke witsnuitlibel	Bechsteins vleermuis	Narwal
Sierlijke witsnuitlibel	Bosvleermuis	Noordse vinvis
Rivierrombout	Brandts vleermuis	Orca

Weekdieren

Bataafse stroommossel

Platte schijfhoren

Vissen

Elrits

Steur

Franjestaart

Gewone baardvleermuis

Gewone dwergvleermuis

Gewone grootoorvleermuis

Grijze grootoorvleermuis

Grote hoefijzerneus

Potvis

Spitsdolfijn van Gray

Tuimelaar

Witflankdolfijn

Witsnuitdolfijn

Witte dolfijn

Vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
blauwe reiger	5	ruigpootuil	5
boerenwaluw	5	spreeuw	5
bonte vliegenvanger	5	tapuit	5
boomklever	5	torenvalk	5
boomkruiper	5	zeearend	5
bosuil	5	zwarte kraai	5
brilduiker	5	zwarte mees	5
draaihals	5	zwarte roodstaart	5
eidereend	5	zwarte specht	5
ekster	5	huismus	2
gekraagde roodstaart	5	kerkuil	3
glanskop	5	oehoe	3
grijze vliegenvanger	5	ooievaar	3
groene specht	5	ransuil	4
grote bonte specht	5	roek	2
hop	5	slechtvalk	3
		sperwer	4
huizwaluw	5	steenuil	1
ijsvogel	5	wespendief	4
kleine bonte specht	5	zwarte wouw	4
kleine vliegenvanger	5	boomvalk	4
koolmees	5	buizerd	4
kortsnavelboomkruiper	5	gierzwaluw	2
oeverwaluw	5	grote gele kwikstaart	3

pimpelmees
Raaf

5
5

havik

4

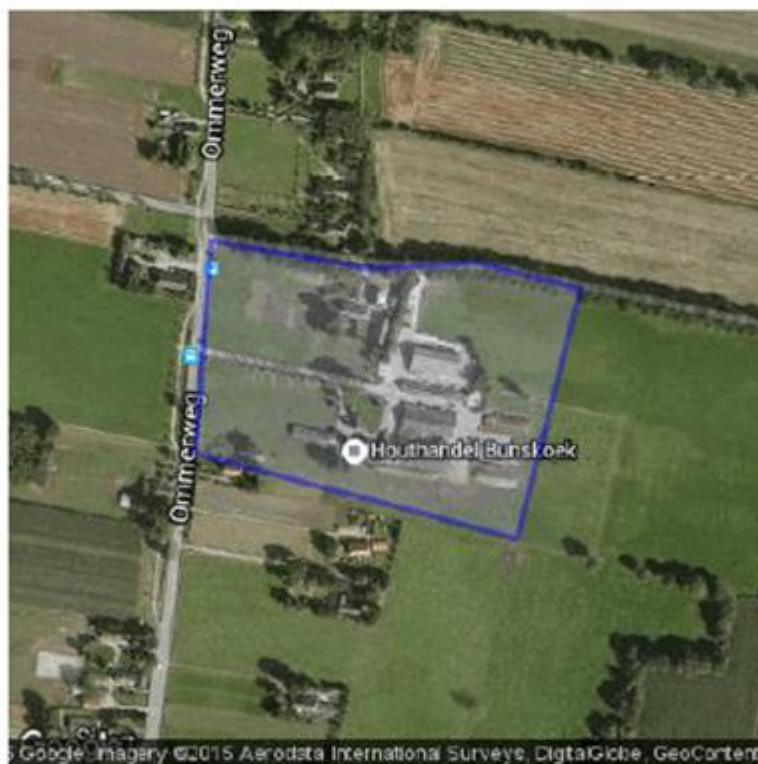
BIJLAGE 3 Beknopte levering NDFF

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 09-12-2015 13:18:51'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: info@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Ronde zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
heideblauwtje	Insecten - Dagvlinders	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	tabel II	1 - 5 km
Jeneverbes	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Kleine zonnedaauw	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde gagel	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Boomkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Poelkikker	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Adder	Reptielen	tabel III	1 - 5 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	tabel III	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Roek	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km